

ЗВІТ
Правління Асоціації міст України
за 1998 рік

Минув 1998 рік, ще один рік напруженої ефективної роботи в житті Асоціації міст України. І сьогодні, відповідно до Статуту, Виконавча дирекція звітує перед Правлінням Асоціації міст України.

Найважливіша мета діяльності Асоціації міст України на протязі всіх років її існування - становлення, розвиток і зміцнення місцевого самоврядування в Україні. Повноцінне функціонування і життєздатність місцевого самоврядування є одним із факторів, що визначають розбудову дійсно правової та демократичної держави.

Оскільки Виконавча дирекція є виконавчим органом Асоціації, то її робота і була спрямована на реалізацію основних напрямків становлення місцевого самоврядування в Україні, що були визначені ПЕРСПЕКТИВНОЮ ПРОГРАМОЮ діяльності Асоціації міст України на 1998 рік. Отже, діяльність Виконавчої дирекції зосереджувалась на таких основних напрямках:

- Формування правової бази місцевого самоврядування і взаємодія з органами державної влади
- Міжнародна співпраця та налагодження двосторонніх відносин з асоціаціями місцевих влад зарубіжних країн
- Інформаційне забезпечення діяльності Асоціації міст України
- Підтримка муніципальних програм та програм розвитку підприємництва
- Підготовка та підвищення кваліфікації муніципальних кадрів
- Організаційна робота.

З прийняттям Конституції у 1996 році ідею місцевого самоврядування було закріплено на конституційному рівні. Для реалізації положень Конституції щодо місцевого самоврядування постала необхідність розробки пакету взаємопов'язаних та взаємовідповідних законів, які б забезпечували б збалансовану, узгоджену та ефективну організацію місцевої влади. Базовим мав стати Закон «Про місцеве самоврядування в Україні». Цей Закон був прийнятий Верховною Радою України в 1997 році. Але Закон містить багато положень, які в тій чи іншій мірі суперечать Конституції України та Європейській Хартії про місцеве самоврядування і є внутрішньо неузгодженими. Також Законом не в повній мірі врегульовано механізм його власної реалізації. Тому й стало очевидним, що необхідно вносити зміни та доповнення до вищезгаданого Закону.

Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні", який був прийнятий Верховною Радою України 24 квітня 1997 року став ще одним кроком до становлення місцевого самоврядування в Україні на засадах і принципах Європейської Хартії про місцеве самоврядування.

Також в Законі закладено ряд недоліків та неврегульовані окремі питання, з якими зіткнулись органи місцевого самоврядування і органи державної виконавчої влади після його прийняття.

Червонобук - 100x2
Червонобук 100x2
За

Закон не в повній мірі розвиває конституційні положення щодо організації місцевого самоврядування. Особливо це стосується обмежень прав територіальних громад об'єднуватися в одну територіальну громаду, неоднозначність в питаннях організації управління районами в містах. Не врегульовані питання щодо взаємодії районних і обласних рад, що представляють спільні інтереси територіальних громад з відповідними сільськими, селищними, міськими радами, особливо з питань порядку формування та затвердження бюджетів, фінансування та управління об'єктами спільної власності; питання комунальної власності територіальних громад, визначення переліку цього майна та його статусу.

Одним із недоліків цього Закону є незбалансованість повноважень між суб'єктами місцевого самоврядування – між Радою, головою і виконавчим комітетом, підсилена роль колективної безвідповідальності в системі місцевого самоврядування.

Саме тому метою розробки проекту Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" є удосконалення його положень для більш оптимального вирішення практичних питань щодо організації та функціонування місцевого самоврядування.

Асоціація міст України була одним із ініціаторів щодо необхідності внесення змін та доповнень до цього Закону.

Відповідно до пункту 1 доручення Президента України від 15 грудня 1997 року №1-14/907 та Розпорядження Кабінету Міністрів №125-р від 2 березня 1998 року було створено робочу групу по розробці вищевказаного законопроекту, яка складалася із працівників Кабінету Міністрів України, Фонду сприяння місцевому самоврядуванню при Президенті України та Асоціації міст України. В підготовленому законопроекті в цілому знайшли своє закріплення пропозиції Асоціації міст України (з 45 запропонованих пропозицій від Асоціації було враховано 31), також переважну частину змін і доповнень до нього Асоціація підтримує. Після доопрацювання Міністерством юстиції України законопроект було передано до Кабінету Міністрів України. Потім він розглядався та обговорювався на Міжвідомчій комісії з питань місцевого самоврядування, Раді регіонів при Президенті України з урахуванням пропозицій та зауважень Адміністрації Президента України. Але необхідно відмітити те, що в остаточному варіанті законопроекту не знайшли свого втілення концептуальні положення, які відстоює Асоціація міст України: визначення статусу територіальної громади, як первинного суб'єкту місцевого самоврядування; надання права вирішувати питання щодо утворення, неутворення або припинення діяльності районної в місті ради громад міста або міської ради; об'єднання територіальних громад сусідніх сіл, селищ та міст в одну територіальну громаду; законодавче закріплення одного виконавчого органу сільської, селищної, міської ради – виконавчого комітету; припинення повноважень голови відповідно до закону шляхом проведення місцевого

вигідніші для міст, але, можливо, не вигідні для тих, хто сьогодні замовляє медикаменти.

Виконавча дирекція Асоціації міст України запрошує до продовження впровадження даної програми і впевнена в її успіхові.

Підсумовуючи наші здобутки в 1998 році, необхідно відзначити, що роль Асоціації міст України та її вплив на політичні та соціально-економічні процеси в Україні неухильно зростає. Тому і в майбутньому серед пріоритетних напрямків нашої роботи має бути активний вплив на законодавчий процес, формування правової бази місцевого самоврядування, реформування бюджетно-фінансової системи України і приведення її у відповідність до конституційних норм, забезпечення державних гарантій фінансової підтримки місцевого самоврядування. Тому і надалі важливе значення має зміцнення і розширення взаємовідносин і співпраці Асоціації міст України з органами державної влади - Адміністрацією Президента України, Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України.

- підготовлено та передано голові Співки історичних міст пропозицію щодо проведення Міжнародної конференції на тему: "Управління історичними містами" в м. Києві у квітні 1999 р.;

- проведено три семінари для директорів історико-архітектурних заповідників та представників міських органів влади історичних міст України (Львів, Одеса, Кам'янець-Подільський, Чернівці, Чернігів, Дубно, Галич, Хотин, Жовква, Луцьк, Збараж та ін.) з метою обміну досвідом у питаннях нормативно-правового забезпечення управління об'єктами нерухомої спадщини в умовах ринкової економіки;

- Б.П. Урбанович як представник АМУ взяла безпосередню участь у підготовці документації та процедурі включення міста Львова до Списку Всесвітньої Культурної Спадщини ЮНЕСКО;

- Б.П. Урбанович як представник АМУ брала участь у підготовці Статуту та Установчого засідання Постійно діючої Конференції історичних міст Центральної та Східної Європи (м. Печ) та інших міжнародних конференцій.

В минулому році Асоціація міст України розпочала роботу в сфері охорони здоров'я.

Після проведення вищезгаданого семінару в Хмельницькому згідно рекомендацій семінару, Правлінням АМУ в липні 1998 року було створено секцію охорони здоров'я при Асоціації міст України. На секцію покладено функції розробки пропозицій для Асоціації міст України з питань функціонування та розвитку системи охорони здоров'я в містах. Головою секції було обрано начальника управління охорони здоров'я м.Хмельницький Слабінського Валерія Володимировича. Наступне засідання секції охорони здоров'я Асоціації міст України заплановано на II квартал 1999 року;

Крім цього Центр Співпраці міст Виконавчої дирекції Асоціації міст України спільно з Дочірнім підприємством «САМ» розробили Програму забезпечення медикаментами комунальних закладів охорони здоров'я. Програма ставить за мету удосконалити систему постачання медикаментів і, найголовніше, значно зекономити бюджетні кошти на їх придбання. Крім цього, Програма спрямована на підтримку вітчизняних товаровиробників медикаментів. Згідно поданої заявки міст Дочірнє підприємство «САМ» забезпечує закупку та доставку медикаментів в місто. Першими зацікавились Програмою міста Хмельницький, Житомир, Чернівці.

За рахунок впровадження даної програми можна покращити забезпечення медикаментами закладів охорони здоров'я міста, в т. ч. категорій громадян, що користуються відповідними пільгами. Розрахунок показує, що дана програма дає можливість зекономити щонайменше 30-50 % бюджетних коштів, які спрямовуються на придбання медикаментів.

Але, на жаль, реалізація даної Програми виявилася нелегкою. Будемо відвертими, що не так просто переламати ті схеми поставки медикаментів в комунальні медичні установи міст, навіть якщо пропозиції Асоціації значно

референдуму; звітування секретаря сільської, селищної, міської ради не рідше одного разу на рік про свою роботу перед відповідною радою.

На нашу думку, приймати законопроект без врахування вищезазначених положень є неприпустимим.

Концептуально чітко визначеною є наша позиція щодо необхідності мати достатню власну і закріплену доходну базу місцевого самоврядування, потрібну для виконання покладених на нього функцій, котра повинна формуватися на основі місцевих податків і зборів, частку яких треба істотно збільшити.

Концепція Закону «Про бюджетну систему» обговорена на нараді в АМУ в січні 1998 року. В обговоренні взяли участь міжнародні експерти, а також народні депутати України Віктор Пинзеник, Євген Жовтяк, Сергій Терьохін, Володимир Стретович, Михайло Поживанов.

Проект закону підготовлено до 1 березня. На початку березня проект обговорено на нараді в АМУ за участю начальників фінансових управлінь. В кінці березня проект внесений народними депутатами Романом Безсмертним та Євгеном Жовтяком на розгляд Верховної Ради.

Відстоювання інтересів місцевого самоврядування щодо зміцнення фінансової бази місцевих бюджетів постійно були в колі зору Виконавчої дирекції. Зоврема, після подання проекту закону до Верховної Ради нами проведені наступні заходи.

21-22 травня

Розширене засідання правління АМУ. Прийняття стратегії Асоціації щодо бюджетного процесу. Обговорені пропозиції до бюджетної резолюції

5 червня

Підготовлений проект бюджетної резолюції експертами АМУ.

27-28 липня

відбулося розширене засідання секції малих і середніх міст АМУ в м.Іллічівську. Прийняття Звернення до Президента, Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України з вимогою формування бюджету 1999 року у відповідності до Конституції, з розрахунку мінімальної бюджетної забезпеченості на одного мешканця.

29 липня

до Верховної Ради поданий проект закону «Про бюджетну систему в Україні», розроблений експертами АМУ

19-20 серпня

В АМУ проведено засідання круглого столу за участю заступників міських голів з питань економіки та фінансів

- (включаючи представників малих та середніх міст) на якому обговорені пропозиції АМУ щодо формування бюджету.
- 25-30 серпня** Рекомендації круглого столу розіслано в усі міста України, з пропозицією ухвалити його на сесіях міських рад і від імені сесій направити до Верховної Ради, Президента, Кабінету Міністрів України.
- 11 вересня** Проблеми формування місцевих бюджетів обговорені на спільному засіданні бюджетного комітету ВРУ та представників Асоціації місцевого самоврядування
- 30 вересня** Верховна Рада прийняла Постанову «Про проект Державного бюджету на 1999 рік». Проект включає ряд пропозицій, рекомендованих учасниками круглого столу
- 14 жовтня** На засіданні Всеукраїнського форуму місцевих рад прийнято звернення щодо принципів формування місцевих бюджетів у 1999 році
- 13 листопада** Розширене засідання Правління АМУ. Обговорено проєкт бюджету на 1999 рік. Прийняте окреме рішення з цього питання.
- 27 листопада** До міст-членів АМУ розіслані рекомендації щодо підтримки конкретних статей проекту бюджету депутатами Верховної Ради. Рекомендовано зібрати підписи депутатів під конкретними статтями. Три основні вимоги АМУ та коментар др них розіслані до міст.

В той же час, забезпечення надійних фінансових основ місцевої влади неможливе без реалізації її прав у сфері користування, володіння і розпорядження комунальною власністю.

Також на протязі звітного періоду експерти Асоціації міст України приймали активну участь у розробці інших законопроектів.

Експертами Асоціації розроблено концепції законів України «Про службу в органах місцевого самоврядування (муніципальну службу)», «Про загальні збори громадян», «Про органи самоорганізації населення», «Про муніципальну міліцію». Перші три концепції опубліковані в Інформаційному бюлетені Асоціації міст України «Народ і влада» в 1998 році.

На основі розроблених концепцій підготовлені проекти законів України:

12. Котельва - ----"-----
13. Машівка ----"-----
14. Решетилівка -- ----"-----
15. Пустомити Львівської обл.
16. Білопілля Сумської обл.
17. Чигирин Черкаської обл.
18. Ужгород
19. Мукачево Закарпатської обл.
20. Нова Водолага

Також прибуло у списку наших Асоційованих членів:

1. Представництво фірми «КОРАДО»
2. ЗАТ «ГАНЗА»
3. Компанія «Укренергогаз»
4. Фірма «АСПЕКТ»
5. АТ «Укragропромкомплекс»

Доцільне в цьому звіті звернути увагу на роботу секцій, що діють в рамках Асоціації міст України.

В 1998 році активізовано роботу секції малих і середніх міст, що є дуже важливим кроком в організації співпраці малих і середніх міст для знаходження нових шляхів вирішення соціально-побутових проблем малого міста в умовах обмеженого фінансування. 29-31 липня в м.Іллічівську відбулось - відкрите засідання секції малих та середніх міст. Були присутні міські голови та заступники міських голів з економічних питань 54 міст з 17 областей України. Метою проведення засідання було ознайомлення з позитивним досвідом Іллічівського міськвиконкому щодо вирішення соціально-побутових питань населення в умовах сучасного економічного стану та відпрацювання механізму муніципального господарювання в малих та середніх містах України. Учасників засідання було ознайомлено з законодавчими ініціативами та підсумками роботи Асоціації міст України з органами державної влади щодо розвитку місцевого самоврядування. Було визначено, що основною проблемою для місцевих органів самоврядування є невизначенність засобів і механізмів формування місцевих бюджетів. Тому учасниками засідання були прийняті звернення до Президента, Прем'єр-міністра та Голови Верховної Ради України з пропозиціями внести відповідні зміни до проекту Державного бюджету України на 1999 рік;

Секцію історичних міст АМУ в 1998 році Рішенням Правління трансформовано у Спілку історичних міст України АМУ (голова Спілки - член Правління АМУ, голова Київської міської держадміністрації Омельченко О.О.) В рамках роботи Спілки :

громадських організацій - об'єднань органів місцевого самоврядування : Асоціації міст України, Української асоціації місцевих і регіональних влад, Асоціації сільських, селищних та міських рад, які підписали Угоду про співпрацю. Метою спільної діяльності трьох Асоціацій визначено координацію дій, спрямованих на підтримку та розвиток, відстоювання та захист інтересів місцевого самоврядування в Україні. Також важливим результатом Форуму є прийняття рішення про створення Конгресу місцевого самоврядування України. Після розробки теоретичних та юридичних засад роботи Конгресу в 1999 році планується провести сесію Конгресу.

Під час роботи Всеукраїнського Форуму місцевих та регіональних рад було розглянуто і обговорено цілий ряд важливих питань.

- Розглянуто та обговорено проекти Законів України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про право комунальної власності», «Про місцеві податки і збори», розроблені робочою групою Асоціації міст України та прийнято Звернення до Президента, Верховної Ради та Кабінету Міністрів, де пропонується згадані законопроекти розглянути у першочерговому порядку.
- Прийнято Звернення до органів державної влади з пропозицією при формуванні Державного Бюджету на 1999 рік врахувати ряд принципових положень з метою захисту інтересів місцевого самоврядування та територіальних громад.
- Прийнято Звернення до громадськості про відзначення 185-ї річниці з дня народження Т.Г.Шевченка та 55-ї річниці виволення України від німецько-фашистських загарбників.

Вважаємо Форум та підписання Угоди між трьома Асоціаціями важливим кроком на шляху співпраці об'єднань органів місцевого самоврядування по становленню, розвитку та відстоюванню конституційних прав органів місцевого самоврядування України.

Постійно в Асоціації міст України ведеться організаційна робота.

Так в 1998 році Асоціація міст України поповнилася 13 містами-членами, а саме:

1. Понінка Хмельницької обл.
2. Летичів -----"
3. Іловайськ Донецької обл.
4. Бахчисарай АРК
5. Київ
6. Глобине Полтавська регіональна асоціація
7. Зіньків -- -- --"
8. Кобеляки -- -- -"
9. Лохвиця -----"
10. Шишаки -----"
11. Диканька -----"

- спільно з Головним Управління державної служби при Кабінеті Міністрів України - Закону України «Про муніципальну службу (службу в органах місцевого самоврядування)» (*основні положення законопроекту в грудні 1998 р. обговорено на розширеному засіданні Міжвідомчої комісії з питань місцевого самоврядування при Кабінеті Міністрів України та прийнято рішення утворити комісію для його доопрацювання і подання до Верховної Ради України в лютому - березні 1999 р.*). При цьому, намітилися суттєві розходження в позиціях Асоціації та Управління (з точки зору Управління в Законі доцільно визначити особливості проходження державної служби в органах місцевого самоврядування, що суперечить положенням статті 38 Конституції України та чинного законодавства, згідно якого працівники органів місцевого самоврядування не є державними службовцями, на них, відповідно до п. 5 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» лише *поширюється дія Закону України «Про державну службу»*), що обумовило необхідність підготовки експертами Асоціації альтернативного проекту Закону «Про службу в органах місцевого самоврядування» (серпень 1998 р.). Запропоновано, при цьому, поширити дію Закону і на працівників асоціацій, інших об'єднань органів місцевого самоврядування, що в повній мірі відповідає їх ролі, як зв'язуючої ланки між органами місцевого самоврядування та органами державної влади, та світової практики;

- спільно з Міністерством юстиції України - Закону України «Про органи самоорганізації населення» (*подано до Верховної Ради України*) та Закону України «Про порядок проведення загальних зборів громадян (*на думку членів Правління та експертів Асоціації доцільно розширити предмет такого Закону. Тому, було запропоновано підготувати проект Закону «Про місцеві референдуми та інші форми участі громадян у здійсненні місцевого самоврядування» - законопроект вже направлено до Верховної Ради України*);

Експертами АМУ розроблена концепція Закону України «Про муніципальну міліцію», спільно з Міністерством внутрішніх справ України ведеться робота над проектом закону (*проведено спільне засідання Правління Асоціації міст України та колеги Міністерства - вересень 1998 р., редакцією журналу «Українське місто» - грудень 1998 р. - організовано круглий стіл за участю керівників МВС та експертів Асоціації з метою обговорення основних концептуальних підходів до запровадження муніципальної міліції в Україні. При цьому, прийнято рішення щодо проведення експерименту для пошуку організаційних форм та організаційних зв'язків підрозділів муніципальної міліції з органами МВС та органами місцевого самоврядування, наприклад, за пропозицією міської ради м. Комсомольська*).

На засіданні Координаційної ради з питань місцевого самоврядування при Президентові України за участю експертів Асоціації обговорено питання щодо доцільності прийняття Закону України «Про комунальну власність». Так, Кабінет Міністрів України вважає недоцільним прийняття окремого закону з

цього питання, що прямо суперечить положенням п. 10 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні». В той же час, підготовлений в 1997 році експертами Асоціації проект Закону України «Про комунальну власність», який подано до Верховної Ради України, потребує певного доопрацювання в плані більш чіткого визначення правового режиму майна спільної власності територіальних громад та приведення його у відповідність до положень Цивільного Кодексу України та інших законодавчих актів.

Експерти Асоціації брали участь в *організаційних заходах Державної комісії з проведення в Україні адміністративної реформи, а також у розробці Концепції Адміністративної реформи в Україні*. В проекті Концепції робоча група констатувала, що в основу цілісного тексту проекту слід покласти відповідні положення Конституції України. Необхідно також виходити із предмету адміністративної реформи, який полягає у трансформації системи державного управління всіма сферами суспільного життя, у перетвореннях в системі органів виконавчої влади, державної служби, територіального устрою, здійснення процесів дерегуляції.

Виходячи з цього була визначена структура, архітектоніка загального варіанту проекту Концепції. Вона включає п'ять основних розділів проекту: загальні засади адміністративної реформи, система органів виконавчої влади, організація державної служби, територіальний устрій та система місцевого самоврядування, засоби забезпечення адміністративної реформи. Проект містить також заключні положення, термінологічний словник і шість додатків.

В проекті Концепції було також зазначено, що вона не може врахувати всіх аспектів адміністративної реформи. Зокрема, в представленому документі не деталізовані питання управління державним сектором економіки, державного контролю, управління окремими сферами суспільного життя - освіти, культури, соціального забезпечення тощо. В той же час, оскільки надзвичайно важливою складовою реформи є управління у науково-технологічній сфері, цей напрям адміністративних перетворень викладений в окремому додатку до проекту Концепції. *Концепція була схвалена Президентом України. Експерти Асоціації також брали участь у розробці першочергових заходів з проведення в Україні адміністративної реформи, які затверджені Указом Президента України №1284/98 від 20 листопада 1998 року.*

Важливе значення для подальшого зміцнення правової основи місцевого самоврядування має розвиток локальної нормотворчості і, насамперед, прийняття статутів територіальних громад, предметом яких могли б стати питання регламентації різних форм участі громадян у здійсненні місцевого самоврядування, визначення територіальних меж здійснення місцевого самоврядування, розподіл повноважень між органами і посадовими особами місцевого самоврядування, організації та діяльності органів самоорганізації населення тощо. В той же час, Правління Асоціації та Виконавча дирекція Асоціації оцінюючи перспективи впровадження статутного права виходять з

малих та середніх міст Асоціації міст України в Іллічівську. Були прийняті рекомендації по формуванню бюджетів міст на 1999 рік, які були направлені головам усіх міст України від імені Асоціації міст. В роботі круглого столу прийняли участь міські голови понад 30 міст України;

- міжнародна конференція "Соціальні послуги: досвід міст Європи та проблеми їх надання в українських містах", яка проводилась спільно з ЄС ТАСІС в Києві 13 жовтня поточного року. Були присутні міські голови та заступники міських голів з соціальних питань 65 міст, представники Адміністрації Президента, Кабінета Міністрів, Верховної Ради та 9 Міністерств та Держкомітетів України, працівники 3 європейських посольств та 15 міжнародних організацій, журналісти. Метою проведення цього заходу було ознайомлення учасників з проектом ЄС ТАСІС по реструктуризації системи закладів по наданню соціальних послуг населенню м.Харкова, обговорення на прикладі міст Хмельницького та Славутича проблем соціального захисту міського населення в системі загальнодержавних пріоритетів, презентація книги "Пробудження спящей красавицы: на пути к долговременному предоставлению социальных услуг в странах с переходной экономикой".

- науково-практичний семінар "Теплоенергетика міста в умовах кризи: енергозбереження та взаєморозрахунки", який відбувся 17 грудня минулого року в Запоріжжі. Учасники семінару (серед яких були міські голови, заступники міських голів, керівники теплоенергетичних підприємств 40 найбільших міст України) були ознайомлені з досвідом практичних напрацювань в області енергозбереження, досягнутих в кризових умовах в Запоріжжі. В місті розроблена та успішно впроваджується "Комплексна програма енергозбереження міста Запоріжжя", проводиться Запорізькою облміністрацією економічний експеримент по покращенню розрахунків за використаний природний газ та одержану з нього теплову енергію, створюється демонстраційна зона високої енергетичної ефективності "Південна". В ході реалізації цих програм в Запоріжжі досягнуто певний ефект в економії природного газу (5%), електроенергії (14,3%), тепла (11,9)%. Учасниками семінару були напрацьовані рекомендації міськвиконкомам щодо дій в умовах кризи, прийняті звернення до керівників центральних органів влади щодо розроблення відповідних нормативних документів по ціноутворенню за наддання послуг по тепло- та енергопостачанню, обговорені пропозиції по створенню Української комунальної мережі, аналогічної європейській "Energie Citis". Наступний семінар з цього питання заплановано провести в березні 1999 року в Харкові.

Зважаючи на та, що об'єднання органів місцевого самоврядування різних рівнів є одним із основних напрямків діяльності АМУ, важливою подією минулого року в роботі Асоціації міст України став Всеукраїнський форум місцевих та регіональних рад, що пройшов 14 жовтня в Черкасах. У Форумі взяли участь більше ста представників органів місцевого самоврядування різних рівнів. Також на Форум були запрошені керівники трьох найбільших

співробітництво з Союзом Російських Міст. Але поки ця угода не має наповнення, а саме конкретних домовленостей про обмін досвідом та співробітництво між органами місцевого самоврядування російських та українських міст. Соціально-економічні проблеми міст в Україні та Росії однакові, і тому, подальший розвиток зв'язків та обмін досвідом по вирішенню цих проблем має стати корисним для обох сторін.

В 1998 році розпочалася співпраця Асоціації міст України з Конгресом «Польща - Україна, економічна співпраця». Українське представництво цього Конгресу працює у Львові. Метою діяльності Конгресу є втілення в життя економічної програми «Україна, Польща - дорога до спільної Європи». Під патронатом АМУ 11-14.02 99 р. в м.Жешув (Польща) проходить міжнародна виставка будівництва. Делегація України буде представлена містами-членами АМУ. В ході проведення виставки планується налагодження партнерських стосунків-між містами Польщі та України, як перспектива розвитку економічної співпраці.

Важливою та дуже відповідальною є запланована Перспективною Програмою робота Асоціації по організації навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів місцевого самоврядування. В 1998 році було підготовлено та проведено цілий ряд конференцій, навчальних семінарів та круглих столів. У підготовці та проведенні, крім фахівців Асоціації, брали участь Кабінет Міністрів України,, Адміністрація Президента України, Комітетів Врховної Ради, Фонд сприяння місцевому самоврядуванню, а також міжнародні організації.

Так було проведено:

- науково-практичний семінар “Шляхи реформування системи охорони здоров'я на сучасному етапі та роль місцевого самоврядування в їх вирішенні”, який відбувся 9-12 червня 1998 року у місті Хмельницькому. Були присутні заступники міських голів, начальники та заступники управлінь з питань охорони здоров'я 42 найбільших міст України. Метою проведення цього семінару було вивчення напрацювань Хмельницького міськвиконкому щодо відсутності заборгованості по заробітній платі перед медичними працівниками, введення елементів “сімейної” та “страхової” медицини, а також створення умов для реструктуризації закладів швидкої медичної допомоги. Крім цього за результатами роботи Харківської групи проекту ТАСІС в Хмельницькому було розповсюджено рекомендації по перебудові системи охорони здоров'я м.Харкова. Висновки та рекомендації семінару були оформлені відкритим листом до Міністерства охорони здоров'я України.

- круглий стіл на тему: “Бюджетна практика в Україні та заходи Асоціації міст України по захисту інтересів міських громад, виходячи із основних напрямків бюджетної політики на 1999 рік, схвалених постановою Верховної Ради України від 24 липня 1998 року №57-ХІV”, який відбувся 19-20 серпня поточного року і виявився логічним продовженням напрацювань відкритого засідання секції

того, що в Україні практично немає досвіду (якщо не згадувати грамоти на магдебурзьке право XIV - XVII ст.) розробки статутів. В зв'язку з цим було прийняте рішення про розпочаток роботи над проектом «Модельний статут міста», який передбачає підготовку комплексу методичних документів, що дасть змогу містам більш активно включитися до процесу становлення статутного права. Цей проект підтримано Фондом «Євразія» і ним передбачається апробація положень Модельного статуту (вже підготовлено експертами Асоціації) в містах полігонах. Модельний статут вже використано при підготовці Статуту міст Комсомольська, Переяслав-Хмельницького, Чернівців. Необхідні документи надано в міста Полтава, Львів, Ірпінь та інші. За допомогою до Виконавчої дирекції може звернутися і будь-яке інше місто - член Асоціації.

У 1998 році були проведені зустрічі представників АМУ у Міністерстві юстиції України, Міністерстві внутрішніх справ України (вересень 1998 р.,був присутній міністр внутрішніх справ). В жовтні 1998 року було організовано зустріч членів Правління АМУ Прем'єр-міністром та членами Уряду.В рамках цієї зустрічі члени Аму мали нагоду зустрітись з заступником міністра фінансів, економіки, охорони здоров'я та головою Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики.

Минулий 1998 рік позначився у житті Асоціації розширенням міжнародої співпраці.

В рамках співпраці з Конгресом місцевих та регіональних влад Ради Європи протягом звітного періоду:

- здійснено переклади одержаних матеріалів, про найбільш важливі документи та проінформовано міста-члени АМУ;
- підтримано ініціативу Львівської міської ради та виконкому стосовно відкриття в місті Львові Інформаційного центру Ради Європи;
- підготовлено та подано дані про АМУ в Інформаційний бюлетень Асоціації місцевих та регіональних влад Ради Європи;
- забезпечено участь представників міста Каховка в Міжнародному семінарі "Налагодження співпраці місцевих влад та поліції з метою запобігання злочинності" (29 квітня - 1 травня 1998 року, Великобританія);
- підготовлено необхідну документацію для формування делегації від України в Конгрес місцевих та регіональних влад Ради Європи.

В рамках співпраці з Американським Агенством з Міжнародного розвитку (US AID), Американським Інформаційним Агенством (USIA), RTI протягом звітного періоду:

- проведено серію робочих зустрічей з керівництвом US AID, USIA, RTI та експертами із США;
- підготовлено необхідні документи та проведено організаційні заходи для забезпечення 4-х візитів до США представників міст-членів АМУ з метою ознайомлення з роботою органів місцевого самоврядування (поїздка

новообраних голів міст - 15 осіб, поїздка міських голів - 8 осіб, поїздка членів Виконавчої дирекції - 3 особи, поїздка міських голів - 4 особи);

В рамках співпраці з Європейським Агенством Міжнародного розвитку ТАСІС та Світовим Банком співробітники брали участь у підготовці та проведенні двох Міжнародних конференцій:

- "Підтримка муніципальних та регіональних інвестицій в Україні" (21-22 квітня 1998р.);

- "Соціальні послуги: досвід міст Європи та проблеми їх надання в українських містах" (13 жовтня 1998р.).

В рамках співпраці з іншими міжнародними організаціями протягом звітнього періоду:

Шведська Асоціація Місцевих Влад (SALA):

- участь у спільній дворічній програмі співпраці АМУ, Фонду сприяння місцевому самоврядуванню при Президентові України та Шведською Асоціацією Місцевих Влад (SALA) мета якої - посилення ролі місцевого самоврядування в Україні.

В ході реалізації програми проведено 2 семінари з участю міських голів міст-членів АМУ, слухачів Академії муніципального управління та шведських експертів:

- Міжнародний семінар з проблем налагодження побратимських зв'язків між містами та міжнародної співпраці (22-26 квітня 1998 р.)
- Міжнародний семінар з проблем законодавчого врегулювання розвитку місцевого самоврядування, а також впливу місцевих органів влади та їх Асоціацій на законодавчий процес (3-7 червня 1998 р.)

Підготовлено та організовано 2 візити до Швеції - представники з міст-членів АМУ - 6 осіб для ознайомлення з діяльністю міських влад (11-15 лютого 1998р.), представники з Виконавчої дирекції АМУ - 4 особи для продовження співпраці на наступних 18 місяців (29 серпня-2 вересня 1998р.).

Організовано підбір кандидатур на посаду керівника постійно діючої програми налагодження партнерських стосунків українських та зарубіжних міст, яку планується розпочати з 1999 року з участю шведської сторони.

Канадсько-український проект законодавчої співпраці до якого залучені - Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Асоціація міст України та відповідні структури Канади:

В рамках проекту протягом звітнього періоду представники міст-членів АМУ та Виконавчої дирекції АМУ:

міст та аналіз ситуації із залученням інвестицій в українських містах сприяла підготовці та проведенню конференції. Природньою була участь у цьому форумі ЄБРР, оскільки його фахівці володіють значним досвідом порівняльного аналізу інвестиційного клімату в різних країнах та стратегій залучення інвестицій. Також у роботі конференції взяли участь керівники органів державної влади України, представники провідних західних банків та фінансово-інвестиційних структур.

Також на протязі 1998 року були проведені зустрічі керівництва Асоціації міст України з представниками Світового Банку в Україні з метою досягнення домовленості щодо залучення коштів для інвестування конкретних програм розвитку та вдосконалення міської інфраструктури. Розпочата робота Світового Банку з містами Хмельницький та Івано-Франківськ по пілотних проектах.

Тут треба зупинись на співпраці з Російськими Асоціаціями.

Ще в 1997 році в Краснодарі було підписано Угоду про співпрацю з Асоціацією міст Півдня Росії, президентом якої є мер м.Краснодара Самойленко В.О. В рамках цієї угоди протягом минулого року відбулося декілька зустрічей представників Асоціацій.

Так 4 серпня 1998 року в м.Белгороді відбулася зустріч керівників міст-членів Асоціації міст України та Асоціації міст Півдня Росії за темою: «Роль міст у розвитку та зміцненні міжрегіональних зв'язків». На цій зустрічі було прийнято рішення про економічну співпрацю двох Асоціацій та створено Об'єднану Економічну Раду.

Перше засідання ОЕР пройшло 28 жовтня в Донецьку, куди також були запрошені міські голови українських міст, мери російських міст, керівники промислових підприємств з обох сторін, що мають виробничі зв'язки або бажають такі налагодити. Було продемонстроване обопільне прагнення місцевих органів влади і ділових кіл до взаємодопомоги, розширення взаємовигідного економічного співробітництва. На форумі в Донецьку було прийнято Звернення до Президентів України та Росії. Основною метою Звернення було привернути увагу найвищого керівництва двох держав до підтримання антикризових заходів органів місцевого самоврядування, спрямованих на вирішення соціальних програм міст, скорочення безробіття, підтримку вітчизняного виробника. Повний текст Звернення було опубліковано в першому номері журналу «Українське місто». На Звернення отримано відповідь з Міністерства економіки України. Результатом Донецької зустрічі стала велика кількість угод та договорів, підписаних між українськими та російськими підприємцями. 30 жовтня Президент АМУ Олійник В.М. та Президент АМІР Самойленко В.О. продовжили роботу в Харкові, де проходила спільна акція Української і Російської спілок промисловців і підприємців. Обидва президенти мали виступи перед учасниками Харківського зібрання.

Логічним продовженням програми співробітництва між українськими та російськими містами стала підписана Президентом АМУ в Москві угода про

подальшому відпрацювати технологію і поширити програмне забезпечення на решту міст.

Завдяки активній співпраці з контракторами Американського агентства з міжнародного розвитку, зокрема фірмами RTI і PADCO, сформована і передана в міста значна кількість методичних і програмних документів, міськвиконкомам шести міст надана технічна допомога у формі комп'ютерних систем, що придбані на конкурсній основі з участю Виконавчої дирекції. Підготовлено спільно з фірмою ICMA і передано на розгляд американської сторони проект "Інноваційні практики", що дасть змогу поширювати передовий досвід в управлінні міським господарством не тільки від українських міст, а й світовий передовий досвід в цій галузі.

За безпосередньою участю Виконавчої дирекції місто Березань отримало чотири машини швидкої допомоги в рамках гуманітарної допомоги від Асоціації міст Німеччини а також видана брошура з питань аналізу стану і напрямків розміщення і розвитку виробництва у містах України.

Співпраця Асоціації міст України з Шведською асоціацією місцевих влад дала можливість покращити технічний стан комп'ютерної системи Виконавчої дирекції Асоціації міст України за рахунок збільшення кількості комп'ютеризованих робочих місць, що придбані за кошти САЛА.

Напрацьовані контакти з міжнародними організаціями дають нам впевненість щодо співпраці з ними і в подальшому.

Отриманий нашою організацією нещодавно домен в мережі ІНТЕРНЕТ дає змогу на нашій WWW сторінці розміщувати матеріали з міст, що можуть бути цікаві широкому колу користувачів, зокрема, закордонних, і транслювати для українських міст інформацію від різних вітчизняних і зарубіжних джерел для подальшого поширення її в міста України.

Разом з тим не всі з запланованих робіт вдалося виконати у достатньому обсязі. Так, створення на одному з каналів центрального телебачення телевізійних новин про життя міст України було здійснено лише частково, створення центру телерадіомовлення при Асоціації міст України лише започатковане, не відбулося продовження розпочатого раніше серіалу фільмів про міста України під рубрикою "Від міста до міста". Єдиною причиною цих невдач є в першу чергу брак фінансування і кадрового забезпечення робіт.

Враховуючи актуальність і необхідність розвитку цих напрямів робіт, варто в наступному році орієнтуватися на них, як на першочергові.

Дуже актуальною для життя та розвитку міст є проблема залучення зовнішніх інвестицій на підтримку муніципальних програм. Така робота була запланована у Перспективній Програмі діяльності АМУ на 1998 рік.

Так 21-22 квітня минулого року в м.Києві завдяки співпраці Асоціації міст України з консалтинговою фірмою «Куперс і Лайбранд» було проведено Міжнародну конференцію «Підтримка муніципальних та регіональних інвестицій в Україні». Спільна зацікавленість у висвітленні європейського досвіду залучення зовнішніх інвестицій у розвиток комунального господарства

- брали участь у 3-х модулях програми ("Фондовий ринок", "Система державної реєстрації землі та нерухомого майна і прав на них", "Інвестиційна політика") ознайомились з канадським законодавчим досвідом та, використовуючи цей досвід, підготували ряд пропозицій для українського законодавства;

- брали участь у засіданнях робочих груп та 3-х українсько-канадських семінарах з метою узгодження позицій та вироблення спільних підходів в процесі підготовки пропозицій;

- брали участь у робочій поїздки до Канади з метою продовження дії Проєкту на 1999 рік, та налагодження ділових контактів з Федерацією Канадських міст.

Міжнародний Трейд-клуб (представники торгових місій, аташе з економічних питань, економічні радники 63 іноземних посольств та представництв в Україні):

В рамках співпраці за звітний період проведено дві зустрічі голів міст-членів АМУ з членами Трейд-клубу (м. Житомир - березень 1998р. та м. Київ - листопад 1998 р.) з метою налагодження економічних контактів та ознайомлення членів Трейд-клубу з інвестиційними пропозиціями з українських міст.

Асоціація Фламандських муніципалітетів

В рамках співпраці підготовано та організовано візит представника АФМ до України (3-8 травня 1998р.). Розглянуто питання можливості сприяння АФМ Асоціації міст України в якості "Європейської антени". Підготовано та передано у АФМ договір про співпрацю. Проєкт співпраці знаходиться в стадії опрацювання.

Асоціація міст Франції

Проведено робочу зустріч та досягнуто попередньої домовленості про співпрацю. Проєкт співпраці знаходиться в стадії опрацювання.

Асоціація міст Півдня Росії

Участь у налагодженні співпраці (проведення зустрічей, підготовка договору).

Організація IREX

В рамках співпраці підготовано та розповсюджено серед міст-членів АМУ програми IREX щодо стажування у США.

Організація МАТРА

В рамках співпраці підготовано та надіслано пакет пропозицій про співпрацю.

Програма сприяння парламенту України

Участь у підготовці видання щодо позитивного досвіду українських міст у вирішенні комунальних проблем. Участь у семінарах, розповсюдження друкованих матеріалів Програми серед міст-членів АМУ.

Міністерство закордонних справ України

Підготовано та передано в МЗС матеріали для участі заступника Міністра закордонних справ України у Міжнародному симпозіумі (питання можливого співробітництва України і країн Балтійського моря).

Академія муніципального управління

Сприяння Академії муніципального управління в налагодженні контактів з аналогічним навчальним закладом в Австрії (через Асоціацію міст Австрії).

Підготовлено та вислано до Асоціації міст більш, ніж 25 іноземних країн листи з пропозиціями про співпрацю.

На протязі минулого року в рамках програми міжнародної співпраці міст продовжувалась робота по налагодженню побратимських стосунків:

- розроблено та перекладено на англійську мову спеціальну анкету з інформацією про українські міста, які виявили бажання налагодити побратимські стосунки. Підготовлені анкети 12 міст передано до Швеції та США;
- при сприянні та безпосередній участі співробітника Виконавчої дирекції Б.Урбанович підписано Меморандум про партнерські стосунки міст Львів та Печ (Угорщина);
- в результаті українсько-шведського семінару було налагоджено партнерські стосунки м.Хмельницького з одним із міст Швеції;
- розпочаті та ведуться переговори про налагодження партнерських стосунків між містами України та Франції (зокрема міст Львів-Ліон);
- розроблено базу даних про існуючі побратимські зв'язки українських міст;
- зібрано матеріали про конкретні проекти в рамках побратимських стосунків з українських міст. Збір матеріалів продовжується з метою видання окремої рубрики в журналі "Українське місто";
- підготовано список міст для налагодження побратимських стосунків з містами Республіки Польща;
- підготовано базу даних стосовно співробітників міських виконкомів міст-членів АМУ, що відповідають за побратимські стосунки.

В минулому році продовжувалась співпраця з американською програмою «Партнерство Громад», що передбачає встановлення партнерських стосунків між громадами США та України, допомогу розвитку місцевого самоврядування (підготовка кваліфікованих кадрів, методична допомога, обмін делегаціями). В рамках співпраці по цій Програмі в 1998 році було організовано декілька поїздок делегацій потенційних партнерів від міст-членів АМУ, йдуть переговори щодо початку роботи навчальних центрів в містах Черкаси, Світловодськ, Комсомольськ, Славутич, Херсон, Первомайськ, Нікополь, Донецьк, Красnodон, Артемівськ, Харків, Львів, Мукачєво, Калуш (всього 14 міст).

Інформаційне забезпечення діяльності Асоціації міст України також є одною з найважливіших галузей роботи Виконавчої дирекції.

Підготовлено до видання збірник нормативних актів «Земельні відносини», готуються збірники з питань культурної та соціальної сфери.

На виконання планових завдань, в 1998 році було продовжено видання журналу "Місцеве самоврядування" та інформаційного бюлетеня Асоціації міст України "Народ і влада" в значно поліпшеному поліграфічному вигляді і інформаційному наповненні. В цих виданнях ми знайомили членів Асоціації з подіями, що відбуваються в галузі місцевого самоврядування, проектами

законодавчих і нормативних актів, аналітичними матеріалами про досвід муніципальних реформ в містах України, інформаційно-політичними та економічними оглядами та іншими актуальними матеріалами. Протягом року йшла підготовка до виходу у світ нового видання – журналу "Українське місто", перші номери якого вже надані читачам.

З метою розширення кола організацій і осіб, в тому числі за кордоном, які зацікавлені в отриманні інформації про діяльність Асоціації міст України ми активно розвивали напрямок використання можливостей ІНТЕРНЕТ. Зокрема, надали сучасний вигляд нашій ВЕБ-сторінці, розширили тематику матеріалів, збільшили перелік рубрик, почали інтегрувати в неї інформацію з бюлетеня "Народ і влада", проекти нормативних актів, новини, інформацію про міста-члени Асоціації міст України. Інформація на сторінці актуалізується щотижнево.

На цей час реалізовано доступ до мережі ІНТЕРНЕТ з кожного комп'ютеризованого робочого місця, створено банк даних про зв'язок з ІНТЕРНЕТ міст-членів Асоціації, виконується зв'язок засобами ІНТЕРНЕТ з містами, які його мають.

Формування інформаційної інфраструктури в міськрадах-членах Асоціації є однією з найважливіших задач Виконавчої дирекції. З метою обміну досвідом у питаннях комп'ютеризації проведено II Всеукраїнську практичну конференцію "Муніципальні комп'ютерні системи". В конференції взяли участь більше 40 представників міст.

З метою з'ясування стану комп'ютерного забезпечення в міськрадах міст-членів Асоціації, а також для видання телефонного довідника і наповнення бази даних про міста України інформацією, чотириразово проводилось анкетування. Матеріали анкет, на жаль, вельми неповні, використовуються нами в поточній роботі Виконавчої дирекції, а також для формування телефонного довідника, який Ви маєте змогу сьогодні отримати для користування. Видання довідника стало можливим завдяки фінансовій допомозі Шведської Асоціації місцевих влад САЛА.

В подальшому ми плануємо здійснити проекти по виданню кольорового буклету і інвестиційного довідника по містах-членах Асоціації, а також кишенькового "Телефонного довідника Міського голови".

Поряд з поширенням інформаційних матеріалів ми активно працювали над залученням міст до співпраці з вітчизняними і закордонними організаціями, що здатні надати допомогу містам у вирішенні їхніх проблем. Так завдяки участі в Українсько-Німецькій програмі ТРАНСФОРМ до проекту залучено шість міст, для яких в рамках програми ведеться розробка програмного забезпечення і безкоштовно надається технічне обладнання, що дасть змогу в